

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS DEPARTMENT

PHYSICS 309

LECTURE NOTES

BY

ROBERT H. COHEN

AND

DAVID J. WILSON

CHICAGO, ILLINOIS

1963

UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

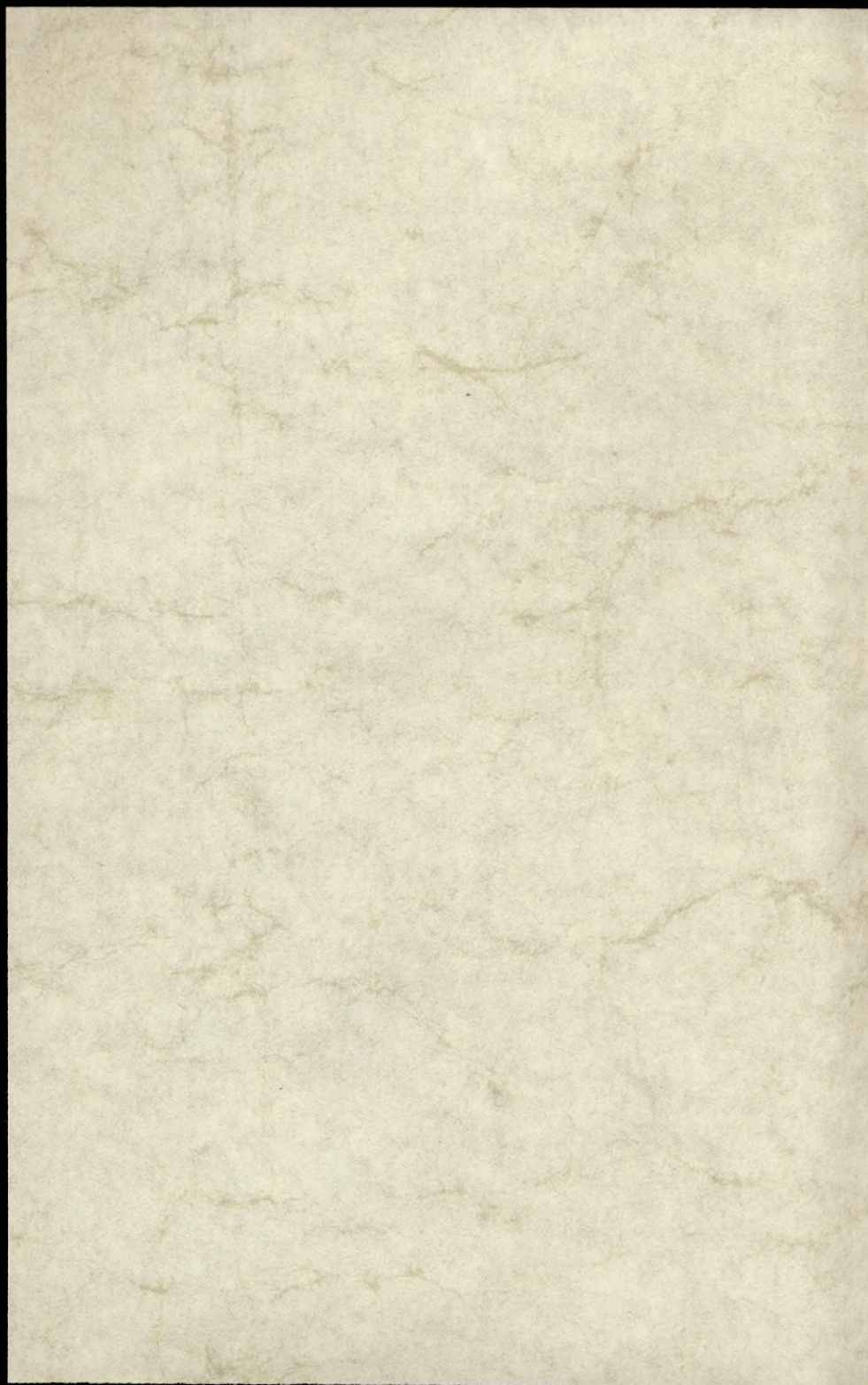
530 N. DEARBORN AVENUE

CHICAGO, ILLINOIS 60607

U.S. GOVERNMENT PRINTING OFFICE

1963 O - 309-000

100-000-000

(P. 1) Teater
h.
Första

En öfvermåttan rolig Saga,

om

Mäster-Katten

eller

Katten i stöflar.

Denna katten förtjenar med all rätt namn af Mäster-Katten, ty igenom sina många listiga konster och grepp, dödade han en ganska rik Kiese och derigenom bringade en fattig mjölnare-son till konungens måg, och sig sjelf till en stor herre wid hofvet.

Pris: 2 fl. banko.

Stockholm,
Hos C. Kihlberg,
Södermalmstorg.

Stockholm - 1859

Stockholm - 1859

Stockholm - 1859

Stockholm,
tryckt hos C. Westrell, 1859.

En mjölnare lammade till sina tre barn icke större arf, än sin qvarn, sin åsna och sin katt. Arffskiftet war således snart afgjort; hvarken notarie eller advokat tillkallades; de hade snart uppättit den lilla qvarnlåtenskapen. Den äldste sonen fick qvarnen, den andre åsnan och den yngste katten. Denne siste war otröstlig deröfver, att han fått den sämsta lotten: Mine bröder, sade han, kunna hederligen föda sig af sina arfs-lotter tillhopa; men jag, sedan jag uppättit min katt, och gjort mig en muff af hans skinn, jag måste då dö af hunger. Katten, som hörde honom så tala för sig sjelf, men låtsade sig icke höra det, sade till honom med en alswarsam och myndig ton: oroa er intet, min herre, gif mig allenast en säck, och låt göra mig ett par stöflar, med hvilka jag kan gå helskinnad igenom törnestigarne, så skall ni få se, att ni är intet så wanlottad som ni tror. Kattens husbonde trodde sig väl icke kunna mycket lita deruppå; men efter han sett honom göra så många lustiga krumsprång för att taga råttor och möss, såsom när han upphängde sig med fötterne, eller gömde sig i mjölet, för att synas dödd, wille han dock ej misströsta om hjelp af honom i nödfall. När katten fått hwad han begärde, bestöflade han sig hurtigt, satte säcken fylld med kli och agnar om halsen, fat-

tade med framfötterna säck-snbrena, och gick bort till en jordkula, hwarest sig uppehöll en stor myckenhet af kaniner. Der utsträckte han sig såsom död, i förmodan att någon ung kanin (som ännu föga kände denna werldens ränker) skulle krypa in i hans säck och äta af hans läckemat. Knappt hade han lagt sig, förrän han wann sin vnskan: en ung näsvis kanin smög sig in i hans säck. Mäster-katten drog till snbrena, grep och drap honom utan barmhertighet. Glad gick han med detta rof genast till konungen och begärde få företräde. Man lät honom stiga upp till Hans Maj:ts rum; han steg in, gjorde en djup bugning för konungen, och sade: jag har här en kanin, som Herr Marquis af Carabas (så behagade han kalla sin herre) befallt mig att å hans wagnar frambara. Gälta din herre, swarade konungen, att jag tackar honom och att han gjordt mig ett synnerligt nöje. En annan gång gick katten och gömde sig uti en sädes-åker, lade sin säck öppen, och sedan två rapphöns krupit in, drog han till snbrena och fångade dem bägge. Han frambar ock dem till konungen, såsom han gjordt med kaninen. Konungen emottog ock lika nådigt de begge rapphönsen, och gaf honom drickspenningar. Katten fortfor sålunda 2 till 3 månader bortåt, att tid efter annan bära till konungen wilddbråd af sin herres jagt. En dag då han fick höra, att konungen skulle spatsera ut wid stranden med sin dotter, den wackraste prinsessa i werlden, sade han till sin herre. Om ni will följa mitt råd, är eder lycka snart gjord; ni behöfwer allenast gå ut och bada er i floden, på ett ställe som jag will wisa er, och sedan låta mig förja för resten. Marquis af Ca-

rabas gjorde såsom hans katt tillstyrt honom, utan att fråga hwartill det skulle tjena. Under det han badade sig, kom konungen der förbi, och katten började ropa med full hals, hjälp! hjälp! Herr Marquis af Carabas håller på att drunkna. Vid detta ansfri satte konungen hufvudet ut genom wagnsdörren, och då han igenkände katten, som så många gånger burit till honom willbråd, befalste han sine waktswande att skynda sig till att hjälpa Herr Marquis af Carabas. Medan man uppdrog den fattige Marquisen utur floden, gick katten fram till wagnen och sade till konungen, att under det hans herre badat sig, hade röfware borttagit hans kläder, ehuru han ropat om hjälp af all sin kraft (den skämske katten hade gömt dem under en stor sten). Konungen befalte straxt, att en af deß wackeraste klädningar skulle framskaffas för Herr Marquis af Carabas. Konungen wisade honom tusende höfligheter; och såsom de wackra kläderna, hwilka man nyss gifwet honom, upphöjde hans behagliga utseende (ty han war utom deß en wacker och wälstapad person) want han ock prinsessans tycke; ja, Marquis af Carabas hade icke förr kastat på henne två eller tre mycket wördsamma blickar, som woro blandade med någon ömhet, förrän hon blef dödligt kär i honom. Konungen wille då, att han skulle göra dem sällskap äfwen i wagnen. Katten, glad att se sitt uppsåt således till en början winna en lycklig fullbordan, gick framåt: och då han mötte bönder, som slogo af gräset på en äng, sade han till dem: godt folk, jag will säga er som en vän, att om i icke swaren konungen, ifall han frågar, hwilken ängen tillhör, att den tillhör Herr Marquis af Ca-

rabas, så blifwa ni alle sönderhuggne så små som hackbött. Konungen frågade werkligen slätter-karlarna, hwilken den ängen tillhörde, som de slogo. Den tillhör Herr Marquis af Carabas, swarades af dem enhälligt; ty kattens hotelse hade skrämt dem. Ni har der en wacker egendom, sade konungen till Marquis af Carabas. Ja, swarade Marquisen: Eders Majt tackes sjelf se att den ängen gifwer ärligen en ynnig affkastning. Mäster-katten som gick allt jemt framför, träffade sedan sködemän, och sade jemmäl till dem: godt folk jag will säga er, som en vän, att om ni icke sägen att alle dese äkrar tillhöra Marquis af Carabas, blifwa ni alle sönderhuggne så små som kåhl och gryn. Konungen, som for der förbi en liten stund efteråt, wille weta hwilken egde de äkrar han såg: De tillhöra Marquis af Carabas, swarade sködemännen; och konungen glädde sig äfwen deråt med Marquisen. Katten som gick framför Carosjen, sade således det samma till alla dem han mötte; och konungen häpnade öfwer Herr Marquis af Carabas stora egendom. Mäster-katten kom ändtligen till ett stort slott, som egdes af en rese eller jätte, den rikaste man någonsin sett; ty alla de ägor, som konungen öfwerfarit, tillhörde detta slott. Katten hade gjordt sig underrättad om denne rese, hwilken han war och hwad han kunde göra, begärde nu få tala wid honom, förberande att han icke kunnat se sig så nära hans slott, utan att tillika hafwa äran att få betyga honom sin wördnad. Resen emottog honom så höfligt, som en rese kan göra, och lät honom hwila. Man har försäkrat mig, sade katten, att ni har den gästwan att omskapa er i

alla slags djur; att ni till exempel kan omskapa er till ett lejon, en elefant; det är sant, svarade resen wresigt; och för att bewisa er det, så skall ni se mig straxt blifwa lejon. Ratten blef så förskräckt när han fick se ett lejon framför sig, att han straxt skyndade sig upp på takrännorna, och det ej utan stor möda och farlighet för des stöflars skull, hwilka intet dugde att gå på tegelsten med. Resen öfwer-gaf snart denna skapelsen; katten steg ned och tillstod han varit rädd. Man har widare försäkrat mig sade katten, änskönt jag icke kan tro det, att ni också förmår antaga det minsta djurs skapnad, till exempel att omskapa er till en liten råtta; jag bekänner, att jag anser allt detta för omöjligt. Omöjligt! inföll resen; det skall ni få se: i det samma förwandlade han sig till en råtta, som lopp på golfwet. Straxt sprang katten fram, nappade i och uppåt henne. I medlertid föll det konungen in, som under förbiresan fick se detta wackra rese-slott, att wilja gå derin och bese det. När katten fick höra wagnens bullrande på windbryggan, lopp han konungen till mötes och sade: Eders Majst! war wälkommen i detta Marquis af Carabas slott! hwad! Herr Marquis, ropade konungen, hör detta slott er också till; intet kan vara wackrare än denna gård och des åbyggnad, låt oss ock bese den inuti. Marquisen gaf prinsessan handen; konungen gick först, och de andre följde efter uti ett stort rum, hwarest de funno tillredd en präktig måltid, som resen låtit anställa för sina wänner, hwilka den dagen skulle besökt honom, men icke tordes sedan de fått weta att konungen war der. Konungen, intagen af Herr Marquis af Carabas goda egenskaper, af-

wensom hans dotter, war ganska kär i honom, och sedan han sett hans stora egendom, sade han till honom efter några glas: det skall komma an på er Herr Marquis af Carabas, om ni will blifwa min måg. Marquisen gjorde stor bugning, antog det ärofulla tillbudet, och fick prinsessan samma dag till ägta. Hwarefter gjordes ett ganska stort bröllop, som warade ungefärligen lika länge som Sisslas barnsöl; och den listiga katten blef marschall i Herr Marquis af Carabas hof. Mästerkatten tog sedan aldrig någon råtta, utan för att roa sig med den.

Sedo-Lära.

Churu stor och kär den förmån synas må,
 Att sonen efter far ett digert arf kan få:
 Dock gagnar ungdom mer en flitig wettighet,
 In allt hwad man i skänk och arf dem gifwa wet.

1001850905

